

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

16.05.2023 nr LVK-O-0138

Loa andmine eakate kukumisennetusprogrammi riigihanke korraldamiseks

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 8, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 28 lg 3 ja Tartu linnavara eeskirja § 5¹ lg 2, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Lubada linnavalitsusel korraldada eakate kukumisennetusprogrammi riigihange 2024. aastaks.
2. Otsus jõustub vastuvõtmisele järgneval päeval.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus, 16.05.2023 istungi protokoll nr 39**Ettekandja: **Lemmit Kaplinski**

Õiend

Tartu Linnavolikogu Otsuse "Loa andmine eakate kukkumisennetusprogrammi riigihanke korraldamiseks" juurde

Tartu linnavalitsus on korraldanud eakatele suunatud kukkumisennetusprogrammi ja rahastanud seda tegevustoetusega. Kukkumisennetusprogramm on suunatud vanemaealistele (vanusele 65 ja vanemad, kuid olenevalt inimese vajadusest on antud võimalus osaleda ka noorematel, et vältida terviseprobleemide süvenemist), kellel on tasakaaluhäired või seisundid, mille tõttu kukkumisega kaasneb oht tõsisteks tagajärgedeks (nt luuhõrenemise tulemusel suur risk luumurdude tekkeks). Erinevatel andmetel kukub aasta jooksul vähemalt ühe korra ligi 30% üle 65-aastaseid. Kukkumistest 6-8% võib lõppeda luumurruga ja ainult 50% reieluukaela murruga klientidest saavutab murrueelse elukvaliteedi, mis omakorda põhjustab inimese enneaegset suurenenud tervishoiu- ja sotsiaalteenuste vajadust. Kukkumisennetusprogrammiga panustame tartlaste võimalikult pikaajalisse iseseisvasse toimetulekusse, vähendades sellega sotsiaalvaldkonna kulutusi.

Esmakordselt toimus lühem treeningprogramm 2017. aastal ja seda viisid läbi Tartu Ülikooli Kliinikumi füsioterapeudid. Kokku osales treeningutes 19 vanemaealist inimest.

2019. aastast alates on toimunud tõenduspõhised pikemaajalised programmid koostöös Dorpat Tervis OÜ-ga. Esialgu alla hankepiiri jäänud mahud on aasta aastalt kasvanud, kuid Dorpat Tervis OÜ on olnud Tartus teadaolevalt ainus teenuseosutaja, kelle ruumides on 2018. aastast alates kasutusel treeningseadmed (HUR treeningseadmed <https://dorpattervis.ee/services/jousaal-hur-seadmed/>), mis võimaldavad ohutult ja mugavalt trennida haiguse või traumaga inimestel, liikumistakistusega inimestel ja võimaldavad ligipääsu ka ratastooliga. Seejuures on võimalik muuta treeningkoormust dünaamiliselt (nt eri kehapooled on eri tugevusega, koormuse suurendamine väga väikeste astmete kaupa), mis sobib eriti hästi treeninguteks vähenenud füüsilise võimekusega vanemaealistele.

2019. aastal avati 6 gruppi (osales 85 inimest);

2020. aastal samuti 6 gruppi (osales 45 inimest, kuna seoses koroonapiirangutega olid grupid väiksemad);

2021. aastal 12 gruppi (127 inimest);

2022. aastal 16 gruppi (programmi sisenes 200 inimest);

2023. aastal 16 gruppi (planeeritud osalejate arv 192 inimest).

Nõudlus nii esmases programmis osalemiseks on suur, samuti nähakse vajadust jätkutegevusteks (toetatud treeningud pärast programmi läbimist).

Treeningus osalejate toimetulekut (erialaekspertide poolt tunnustatud tasakaalu ja liikuvuse testid, nt *timed up and go* test) hinnatakse enne ja pärast treeningprogrammis osalemist. Inimese füüsiline võimekus testi alusel paraneb ja seega väheneb risk kukkumisteks ja nendega kaasnevateks vigastusteks. Seejuures suureneb inimese iseseisev toimetulek ja väheneb risk kukkumise tagajärjel vajamineva haiglaravi (õendusabiteenus) või hilisemate sotsiaalteenuste eest.

Arvestades treeningmahtude suurenemist ja treeningute kogumaksumuse suurenemist aastate jooksul, samuti potentsiaalselt uute teenuseosutajate turuletulekut, soovime 2024. aastal korraldada treeningute korraldamiseks hanke. Eeldatav hankemaht 16 treeninggruppi korraldamiseks arvestades võimalikke hinnatõuse on ligi 55 000 eurot.